

MÄÄRUS

27.05.2020 nr 1-1/18

Eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetuste taotlemise, eraldamise ja kasutamise tingimused ja kord usulistele ühendustele, mittetulundusühingutele ja sihtasutustele

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

§ 1. Reguleerimisala ja toetuse andmise eesmärk

(1) Määrusega kehtestatakse „Riigi 2020. aasta lisaeelarve seaduses“ Siseministeeriumi valitsemisala eelarvest toetuste taotlemise, eraldamise ja kasutamise tingimused ja kord usulistele ühendustele, mittetulundusühingutele ja sihtasutustele.

(2) Toetuse eesmärk on toetada usuliste ühenduste jätkusuutlikku toimimist ning nende mittetulundusühingute ja sihtasutuste, mille tegevus on kooskõlas usuliste ühenduste põhikirjaliste eesmärkidega, jätkusuutlikku toimimist rehabilitatsiooni, sotsiaalhoolekande ning laste- ja noortetööga seotud tegevustes, leevendades nende majanduslikke raskusi, mille on põhjustanud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriis ja selle tõttu kehtestatud eriolukorra mõju, ning tagada nende toimimine eriolukorra ajal ja vähimate tõrgetega sujuv üleminek tavapärase toimimise juurde pärast eriolukorra lõppu, arvestades ühiskonna vajadusi ja nende tegevuse sotsiaalset mõju.

(3) Kui määruse alusel antav toetus on riigiabi või vähese tähtsusega abi, siis järgitakse toetuse andmisel konkurentsiseaduse 6. peatükist, komisjoni määrusest (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8) (edaspidi *VTA määrus*), ning Vabariigi Valitsuse 28. aprilli 2020. a määruse nr 31 „COVID19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused“ §-st 3 tulenevaid kohustusi ja nõudeid.

§ 2. Vähese tähtsusega abi

(1) Käesoleva määruse alusel antav toetus võib kvalifitseeruda vähese tähtsusega abiks VTA määruse artikli 3 tähenduses. Kui toetus kvalifitseerub vähese tähtsusega abiks, ei kohaldata määrust VTA määruse artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel.

(2) Kui toetus loetakse vähese tähtsusega abiks VTA määruse mõistes, kontrollib toetuse andja riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrist, et taotletava toetuse andmise korral ei ületaks toetuse

taotlejale (edaspidi *taotleja*) kolme järjestikuse majandusaasta jooksul eraldatud vähese tähtsusega abi koos taotlusvoorust eraldatava toetusega 200 000 eurot.

(3) Vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised isikud, kes on omavahel seotud VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt. Lisaks võetakse vähese tähtsusega abi andmisel arvesse VTA määruse artiklis 5 sätestatud erinevateks eesmärkideks antava vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid.

(4) Vähese tähtsusega abi andmisel säilitab abi andja toetuse andmisega seonduvaid dokumente kümme aastat taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

§ 3. Nõuded taotlejale, toetuse piirsumma arvestamise põhimõtted ja toetuse piirsumma

(1) Toetust võib maksta juriidilisest isikust usulisele ühendusele ja käesoleva määruse § 1 lõikes 2 nimetatud mittetulundusühingule ja sihtasutusele, kes oli eriolukorra kehtestamise ajaks kantud mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse ja kes vastab järgmistele tingimustele:

- 1) sel ei ole riiklike maksude maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see võlg on ajatatud;
- 2) selle suhtes ei ole algatatud pankroti- või likvideerimismenetlust;
- 3) selle juhtorgani liige ei ole isik, keda on karistatud majandusalase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

(2) Toetuse määra arvestamisel võetakse aluseks eriolukorra kehtestamise aja seisuga koguduste ja neis teenivate vaimulike arvandmed ning vastava usulise ühenduse tegevuse sotsiaalset mõju ühiskonnas:

- 1) Eesti Kirikute Nõukogusse kuuluvate kirikute ja koguduste liitude puhul on nendes kirikutesse või koguduste liitudesse kuuluvate juriidilisest isikutest koguduste koondtoetuse arvestuslik piirmäär 2000 eurot koguduse kohta ja 1000 eurot vaimuliku kohta;
- 2) Eesti Kirikute Nõukogusse mittekuuluvate usuliste ühenduste puhul on koguduse toetuse piirmäär 1000 eurot ühe koguduse poolt tasustatava vaimuliku kohta;
- 3) kuni viie liikmega kloostri toetuse piirmäär on 3000 eurot, suurema liikmeskonnaga kloostri toetuse piirmäär on 10 000 eurot.

(3) Peale toetuse, mis on arvestatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud alusel, võib toetust maksta tegevuseks, mis on olulise sotsiaalse mõjuga:

- 1) usulisele ühendusele tema enda, tema asutuse või tema poolt oma põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks asutatud juriidilise isiku tegevuseks;
- 2) mittetulundusühingule ja sihtasutusele, mille tegevus on kooskõlas usulise ühenduse põhikirjaliste eesmärkidega.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud juhul vastutab toetuse õiguspärase kasutamise eest usuline ühendus, kellele toetus määrati.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud toetuse piirmäär on 20 000 eurot.

§ 4. Toetuse kasutamise tähtaeg

Toetust võib kasutada nende kulude katmiseks, mis on tehtud vahemikus 13.03.–31.12.2020.

§ 5. Abikõlblikud kulud

(1) Abikõlblikud on kulud, mida kasutatakse tegevusteks:

- 1) mis soodustavad kogukonna tugevnemist – eelkõige rehabilitatsiooni, sotsiaalhoolekande ning laste- ja noortetööga seotud jätkusuutlikud tegevused;
- 2) mis toetavad toetuse saaja jätkusuutlikku toimimist ja leevendavad eriolukorrast põhjustatud majanduslike raskusi, sealhulgas vaimulikele sellise tasu maksmine, mida ei hüvitata muudest meetmetest;
- 3) mis võimaldavad taotlejal välja arendada ja parendada infotehnoloogilisi lahendusi osutamaks vaimulike teenuseid – eelkõige interneti vahendusel edastatavad jumalateenistused ja usuosadused;
- 4) mille abil loodav digivõimekuse kasv ja infotehnoloogiliste lahenduste parendamine avaldavad pikaajalist mõju taotleja toimepidevuse tagamiseks mistahes kriisiolukorras.

(2) Toetusest võib katta ainult abikõlblikke kulusid, mis on taotluse eelarves lahti kirjutatud, vastavad taotleja tegevusele ning on toetuse eesmärgi saavutamiseks vajalikud ja põhjendatud.

(3) Abikõlblikud kulud on järgmised:

- 1) taotleja tegevustega seotud trüki- ja digimaterjalide väljaandmisega seotud kulud ja teavitustegevuse kulud (sh veebileht, kampaaniate korraldamine jmt);
- 2) taotleja tegevuste elluviimisega seotud kontori üürikulud, side-, transpordi-, kommunaal- ja raamatupidamiskulud vastavalt toetuse saaja juures kehtestatud kulude kalkuleerimise korrale;
- 3) taotleja tegevuste elluviimisega seotud põhivara soetamine (vahendid, seadmed jmt), mille vajadus ja edasine kasutamine põhjendatakse taotluses;
- 4) vaimulikele makstavad tasud, mida ei hüvitata muudest meetmetest;
- 5) riiklikud maksud ja lõivud, mida Eesti riik ei tagasta;
- 6) muud usuliste ühenduste, mittetulundusühingute ja sihtasutuste tegevustega seotud ning taotluse eelarves fikseeritud põhjendatud kulud.

(4) Mitteabikõlblikud kulud on järgmised:

- 1) investeringud kinnisvara soetamiseks;
- 2) sularahamaksud, mida ei ole võimalik dokumentaalselt tõendada;
- 3) toetuse saajaga seotud isikute huvide konflikti olukorras tehtud kulud, sh tehingud juhatuse liikmele kuuluva äriühinguga;
- 4) finantstehingute võlaintressikulud, valuuta komisjonitasud ja kahjud ning teised finantskulud;
- 5) viivised ja rahatrahvid;
- 6) reserv ootamatute või ettenägematute kulude katmiseks;
- 7) sotsiaaltoetused;
- 8) muud usuliste ühenduste, mittetulundusühingute ja sihtasutuste tegevuste elluviimise seisukohast põhjendamatud ja ebaolulised kulud (nt pangakaardi hooldustasud).

(5) Kõik tegevuste elluviimisel tekkinud kulud peavad olema tõendatud arvete või raamatupidamisdokumentidega, millel on võrdväärne tõendusväärus.

§ 6. Taotluse esitamine

(1) Toetuse taotlemiseks esitab taotleja Siseministeeriumile vormikohase taotluse. Taotluse vorm tehakse kättesaadavaks Siseministeeriumi veeblilehel. Taotluse esitamise tähtpäev on 30.06.2020.

(2) Kirikusse või koguduste liitu kuuluvate juriidilisest isikust koguduste, kuni viie liikmega kloostrite ja käesoleva määruse § 3 lõike 3 punktis 1 nimetatud asutuste ja juriidiliste isikute toetamiseks esitab ühistaotluse asjakohane kirikuvalitsus või koguduste liidu juhatus. Kirikuvalitsus või koguduste liidu juhatus otsustab kogudustele toetuse edasiandmise käesoleva määruse § 3 lõike 2 punktis 1 nimetatud koguduse toetuse arvestuslikku piirmäära arvestamata

ning see edasiandmine peab toimuma asjakohases kirikus või koguduste liidus kehtiva korra kohaselt, läbipaistvalt ja mitte diskrimineerivalt.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtpäevaks esitatud taotluste rahuldamise järel jääb osa käesoleva määruse § 1 lõikes 1 nimetatud eelarvest kasutamata, võib valdkonna eest vastutav minister kuulutada välja uue taotlusvooru ja määrata järgmise taotluste esitamise tähtpäeva.

(4) Toetuse saamiseks esitatav kirjalik või digitaalselt allkirjastatud taotlus peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- 1) toetuse kasutamise eesmärk;
- 2) eesmärgi elluviimiseks kavandatav tegevus;
- 3) eelarve kululiikide kaupa;
- 4) toetuse edasiandmise puhul toetuse jagunemise alused ja kord;
- 5) eeldatav tulemus.

(5) Esitatud eelarves toodud kulud peavad olema põhjendatud, mõistlikud ja tegevuse elluviimiseks ning tulemuse saavutamiseks vajalikud.

(6) Siseminister võib nõuda taotlejalt lisainformatsiooni ja -dokumente.

§ 7. Taotluse menetlemine

(1) Taotlusi hindab käesoleva määruse § 6 lõikes 1 määratud tähtpäevast arvates 10 tööpäeva jooksul valdkonna eest vastutava ministri moodustatud hindamiskomisjon (edaspidi *komisjon*).

(2) Taotluse menetlemisel hinnatakse esmalt taotluse nõuetele vastavust ja seejärel suunatakse taotlus sisulisele hindamisele komisjoni.

(3) Kui taotluses ei ole esitatud kõiki nõutud andmeid ja dokumente või kui taotluses esineb vormilisi puudusi, antakse taotlejale puuduste kõrvaldamiseks viis tööpäeva. Kui taotleja ei kõrvalda puudusi etteantud tähtajaks, jäetakse taotlus sisuliseks hindamiseks esitamata ja läbi vaatamata.

(4) Kui taotleja ei vasta käesoleva määruse §-s 3 kehtestatud tingimustele, ei kuulu taotlus edasisele hindamisele ja komisjon teeb valdkonna eest vastutavale ministrile ettepaneku jätta taotlus rahuldamata.

(5) Taotlusi hinnatakse järgmiste üldkriteeriumide alusel:

- 1) taotleja kogemused ja suutlikkus plaanitud tegevusi ellu viia;
- 2) taotluse vastavus toetuse kasutamise eesmärgile ja käesoleva määrusega toetatavatele tegevustele;
- 3) tegevuste meetoodika ja teostatavus;
- 4) tegevuste olulisus ja mõju (eesmärgid, tulemused, kasusaajad);
- 5) taotluse eelarve põhjendus ja otstarbekus.

(6) Komisjon hindab taotlust esitatud taotluse ja taotlusele lisatud dokumentide ning muu asjakohase informatsiooni (näiteks valdkonna eksperdi hinnangu) alusel.

(7) Komisjon võib teha taotlejale ettepaneku täiendada ettepaneku tegemisest viie tööpäeva jooksul taotluse sisu, eelarvet või eeldatavat tulemust. Sel juhul pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg taotlejale taotluse täpsustamiseks antud tähtaja võrra.

(8) Komisjon teeb valdkonna eest vastutavale ministrile kirjaliku ettepaneku taotluse rahuldamiseks, osaliseks rahuldamiseks või rahuldamata jätmiseks.

(9) Valdkonna eest vastutav minister otsustab käskkirjaga taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või rahuldamata jätmise kümne tööpäeva jooksul komisjoni ettepaneku tegemisest arvates.

§ 8. Riigieelarvelise toetuse kasutamise leping

(1) Pärast taotluse rahuldamise või osalise rahuldamise otsust sõlmib Siseministeerium toetuse saajaga riigieelarvelise toetuse kasutamise lepingu (edaspidi *leping*).

(2) Lepingu sõlmimise aluseks on valdkonna eest vastutava ministri otsus taotluse rahuldamise või osalise rahuldamise kohta ja toetuse saaja esitatud taotlus.

(3) Toetus makstakse toetuse saajale välja lepingus määratud tingimustel.

§ 9. Toetuse tagasinõudmine

(1) Kui toetus jääb lepingus määratud tähtjaks kasutamata või toetust ei kasutata nõuetekohaselt, on Siseministeeriumil õigus nõuda toetuse tagastamist ulatuses, millises raha ei kasutatud lepingu tingimuste järgi.

(2) Siseministeerium võib välja makstud toetuse osaliselt või täielikult tagasi nõuda kui:

- 1) toetuse saaja on kasutanud toetust mitteabikõlblike kulude hüvitamiseks;
- 2) toetuse saaja on esitanud valeandmeid;
- 3) toetuse saaja on kasutanud toetust teisel otstarbel, kui oli märgitud taotluses;
- 4) toetuse saaja ei esita lõpparuannet;
- 5) muul õigusaktis või lepingus ettenähtud tingimuse esinemise korral.

(3) Toetuse tagasinõudmine toimub lepingu kohaselt. Toetuse tagastamise nõuded määratakse lepingu üldtingimustes.

§ 10. Toetuse kasutamise aruandlus

Toetuse saaja esitab toetuse kasutamise lõpparuande lepingus määratud tähtpäevaks, mis ei või olla hilisem kui 15.02.2021.

(allkirjastatud digitaalselt)

Riina Solman
rahvastikuminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Lugna
kantsler